

technieken zijn uitvergrotingen mogelijk, tekeningen, schema's, pijlen... De auteur wil tonen hoe mooi een kinderboek soms geïllustreerd is, maar dat komt in vage zwart-witfoto's niet over. Ik zag van deze uitgever al mooiere boeken.

Structuur

Elk hoofdstuk is duidelijk onderverdeeld en na elk hoofdstuk geeft de auteur aan waarover hij het had, zonder veel over de inhoud te verklappen. Pech, luie lezers. Ook de inhoudstafel is soms te vaag en te cryptisch om een register te vervangen.

Bruikbaarheid

Bij de aanschaf van nieuwe boeken voor de school- of gemeentebibliotheek kan dit boek uitstekende diensten bewijzen. Beginnende leerkrachten die werken met kinderen tussen 10 en 14 jaar, biedt het boeien de achtergrondinformatie over informatieve kinderboeken. Een didactiek voor het werken met het informatieve boek is het naar mijn mening niet geworden. Spijtig.

Wilfried Luyten
Berentrodereef 11
2820 Bonheiden

Zes keer dwarskijken

Wim Geene: *Zes keer dwarskijken.*
Leiderdorp: Uitgeverij De Kangoeroe,
1990, 419 p., 978 fr.
(Voor België: via Uitgeverij Van In).

"Dit boek is geschreven met de bedoeling bij de lezer belangstelling op te wekken voor literatuur, het fungeert daarbij als uitgangspunt." (p. 1)

Of auteur Wim Geene zijn slag zal thuishalen, betwijfel ik. Dit boek richt zich m.i. vooral tot opgroeiende bibliofielen, leesveelvraters en ... lesgevers. Maar laat ik eerst het opzet schetsen.

Zes keer dwarskijken is een merkwaardig boek. Het is geen bloemlezing, geen kritische literatuurstudie en geen literatuurgeschiedenis in de traditionele zin van het woord. Wat is het dan wel? Een naslagwerk dat zes ingangen biedt tot de Nederlandse en Vlaamse (!) literatuur. In volgorde zijn dat: Thema's, Genres, Schrijvers en boeken, Geschiedenis en stromingen, Kritieken, en Verschijnselen.

Thema's is duidelijk. Hier wordt over twintig thema's een aantal boeken opgesomd en

summier toegelicht. Die lijsten zijn erg heterogeen: oudere en nieuwere werken door elkaar, diverterende werken naast ernstige... Een voorbeeld van een beschrijving uit de lijst bij het thema 'school':

Bordewijk: Bint 1934

Bint is directeur van een school in de jaren dertig en wil een ijzeren discipline handhaven. Ook leraar De Bree pakt zijn klas streng aan. In het boek zit een waarschuwing tegen het opkomend nationaal-socialisme.

Deze bondige en voornamelijk inhoudelijke schetsen treffen we ook aan in het onderdeel *Schrijvers en boeken*.

Het deel *Genres* bevat een grondig overzicht van alle fictionele en niet-fictionele teksten die onder de driedeling epiek - lyriek - dramatiek thuishoren. Enkel de belangrijkste kenmerken en voorbeelden worden

gegeven, b.v. de hele beschrijving van 33 tekstsoorten bij epiek beslaat niet meer dan 30 bladzijden.

Schrijvers en boeken lijkt op het eerste gezicht een ietwat overbodig deel. Het bevat biografietjes en besprekingen van enkele werken van 216 Nederlandse en Vlaamse auteurs. Daarvoor kon men al terecht in een aantal literatuurhistorische werken en het *Kritisch lexicon van de Nederlandstalige literatuur na 1945*. *Zes keer dwarskijken* heeft echter het voordeel niet zo beperkt te werk te gaan als de eerste en veel bondiger dan het laatste, net op schoolmondjesmaat vind ik.

Geschiedenis en stromingen spreekt voor zich: in zes periodes worden de belangrijkste stromingen en historische genres besproken, weer bondig maar effectief.

Opvallend is het vijfde deel *Kritieken*: een overzicht van de belangrijkste critici en kritische stromingen sinds Conrad Busken Huet. Vooral de hedendaagse recensenten en critici krijgen veel aandacht: de Vrij Nederlanders, Paul de Wispelaere, Vogelelaar, W.A.M. de Moor, Marcel Janssens enz. Dit is een vrij origineel hoofdstuk dat wel net verschijnt op het moment dat sommige didactici pleiten voor het gebruik van recensies in de literatuurlessen (zie o.m. Soetaert in Vonk 20/3, december 1990).

De meest cryptische titel is wel die van het zesde deel: *Verschijselen*. De ondertitels verklaren veel: vormverschijnselen, stijlverschijnselen, beeldspraak, woordgebruik, woordbetekenis, en inhoudsverschijnselen.

En dan nu de beoordeling: Uitgeverij De Kangeroe mag nog veel van dit moois in de buidel hebben. Voor leerkrachten die zonder schoolboek en met of zonder bloemlezing-zonder-commentaar werken, is dit een driedubbel Eureka waard. In plaats van af en toe toch leentjebuur te moeten spelen bij schoolboeken, bloemlezingen-met-commentaar of geleerde studies kan men hier op alle vlakken terecht: voor het opstellen van lijsten (bij thema's), voor een overzicht van genres en stromingen, voor stijl- en vormkenmerken, voor

korte biografieën van recente auteurs (Lanoye, Brusselmans, ...). Daarbij komt dan nog dat het boek op veelvuldig gebruik voorzien is, want gebonden en op kwaliteitspapier.

De 'last but not least'-pluim die *Zes keer dwarskijken* verdient, is de aandacht voor Vlaanderen en Vlaamse auteurs, en dit keer niet alleen Elsschot, Boon en Claus. Mochten ze in het noorden nu ook nog eens rekening houden met de Vlaamse didactische tijdschriften en hun pils in het geëigende glas leren schenken, dan komt het in 1992 toch nog goed.

Eén bonus: hoewel dit geen bloemlezing of schoolboek is, is bij de uitgeverij een map met teksten, vragen en opdrachten klaargestoomd. Wip wip hoera voor de Kangeroes!

Walter De Hert
Verbondstraat 90
2000 Antwerpen